

Motion till riksdagen 2013/14:Kr261

av **Henrik Ripa (M)**

Ökade satsningar på underhåll av byggnadsminnet Nääs

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökade satsningar på underhåll av byggnadsminnet Nääs.

Motivering

Byggnadsminnet Nääs slott och slöjdlärarseminarium har ett stort eftersatt underhållsbehov. På grund av August Abrahamsons stiftelses svaga ekonomi och därmed ett mycket långvarigt eftersatt underhåll har statusen på byggnaderna idag en nivå som riskerar att omöjliggöra den långsiktiga skötseln. Stiftelsens driftsekonomi tillåter enbart underhåll av den mest akuta typen, där skadorna om de lämnas utan åtgärd riskerar byggnadernas existens.

Byggnadsminnet Nääs slott och slöjdlärarseminarium, som består av totalt 18 större och mindre byggnader, måste inom statens befintliga budget för bevarande av kulturhistoriskt viktiga byggnadsminnen prioriteras. I den prioriteringen bör målet vara ett extra underhållsstöd om 3 miljoner kronor årligen under en femårsperiod (2015–2020) för att därefter kunna återgå till en mer normal egenfinansierad underhållsnivå.

Bakgrund

Stiftelsen bildades enligt ett testamente, och donerades till staten, den 7 april 1891 av August Abrahamson för att trygga fortvaron av läroanstalten Nääs slöjdlärarseminarium på egendomen Nääs i Skallsjö, Västra Götaland. Stiftelsen består av egendomen Nääs samt därutöver donerade fastigheter, frälseräntor, lösören samt kontanta medel.

Fel! Okänt namn på

Efter Kammarkollegiets beslut av 1982 skall avkastningen av den fasta egendomen och stiftelsens kapital i främsta rummet användas till underhåll av byggnader, markanläggning och inventarier. Med vissa undantag får för sådana grundförbättrande åtgärder, som innebär investeringar med lång livslängd, stiftelsens kapital tas i anspråk. Av stiftelsens årliga nettoavkastning skall minst en tiondel läggas till kapitalet.

Ändamål

- ? Stiftelsen har två huvudsakliga ändamål, dels att bevara och levandegöra Nääs som kulturarv, dels att främja slöjdens och hantverkets fortlevnad.
- ? Stiftelsen skall bevara och levandegöra Nääs genom att förvalta, vårda och bevara egendomens inre och yttre miljöer och bereda allmänheten tillträde till egendomen och de verksamheter som utövas där.

Verksamhet

Stiftelsen driver själv eller i samverkan verksamhet inom ett flertal områden, bl.a.:

- ? Skogsbruk
- ? Jordbruk
- ? Fastighetsförvaltning
- ? Kursverksamhet

Turism med visningsverksamhet, Bed & Breakfast, utställningar, café och värdshus samt butiker.

Ekonomi

Stiftelsen arbetar med målet att öka långsiktiga intäkter inom flera affärsområden samt att hitta affärsförhållanden med trygga samarbetspartner.

Stiftelsen strävar i varje beslut efter snabba ekonomiska effekter för att fortsatt kunna behålla balans i verksamhetsekonomin. Därutöver har arbetet inriktats på att minimera kostnader genom att hålla en minimal personalgrupp.

Stiftelsens ekonomiska resultat har de senaste tio åren varit helt beroende av vilka underhållsarbeten som prioriterats. Anläggningens underhållsbehov riskerar att stjälpa stiftelsens driftsekonomi.

Vision 2013–2020

Stiftelsen skall driva verksamhet och samla aktörer så att Nääs fortsätter att växa som ett betydelsefullt kulturhistoriskt besöksmål, en mötesplats för

Fel! Okänt namn på

slöjd, konsthantverk och byggnadsvård och positioneras inom Göteborgs och Västsveriges turistnäring.

Verksamheten skall präglas av Nääs kulturmiljöer och kulturhistoriska traditioner genom öppenhet, utställningar, kurser och evenemang. Miljöarbetet inom besöksområdet och på gården skall synliggöras och Nääs skall i sin helhet drivas såväl ekologiskt som ekonomiskt hållbart.

Västra Götalandsregionen ger, inom ramen för samverkansmodellen i den regionala kulturplanen, stöd till informationsverksamheten vid Väst-arvet/Byggnadsvård Nääs. Dock ger Västra Götalandsregionen inget till kulturmiljövården inom byggnadsminnet. Det är därför av stor vikt att Nääs tilldelas statliga medel utanför samverkansmodellen.

Mot bakgrund av detta bör regeringen se över möjligheterna att inom befintlig budget prioritera underhållsåtgärder för att åtgärda det eftersatta underhållet för att kunna bibehålla de mycket höga kulturhistoriska värden som Nääs har.

Stockholm den 23 september 2013

Henrik Ripa (M)